

TVV: negoci o servei públic

Ja fa més d'un any, potser dos, que la televisió —la TVV— és un tema de presència quasi permanent en la premsa valenciana. Potser és que la mateixa societat és conscient de la transcendència del projecte (¿qui, fa deu anys, hauria cregut, en termes realistes, en una televisió valenciana?), potser és que les dificultats que mai no acaben contribueixen a mantenir l'interès de la qüestió. O potser són les implicacions polítiques que li donen un atractiu afegit: totes les televisions pareix que són d'algú, i encara no se sap amb certesa de qui ha de ser la valenciana. Que està sota els auspicis directes del president Lerma, és cosa certa, com també és cert que al president Lerma li correspon la part més gran del mèrit de l'existència mateixa de la TVV, per la seua insistència en el projecte quan tantes pressions en contra, o tanta indiferència, hi havia a Madrid i a la mateixa València. Però, ¿com i a través de qui s'exercirà el patrimoni? Aquesta sembla ser una part de la qüestió, una qüestió de persones i una qüestió de poder.

Més greu seria que fóra també una qüestió de model de televisió, de continguts i d'objectius. Sobre això, no s'han escoltat encara declaracions específiques, ni compromisos concrets. Seria prou, tanmateix, que el consell d'administració aprovara els plans d'actuació i les línies generals de la programació d'acord amb els principis que estableix el preàmbul de la Llei de Creació de RTVV, i amb els objectius generals que s'expressen al capítol primer de la mateixa llei. Prou, per exemple, que la programació tinguera en compte l'obligació de consolidar «la presa de consciència dels nostres trets diferencials com a poble», que la TVV es propose ser «un dels suports precisos i inequívocs del desplegament cultural propi», o que «possibilita una antiga i renovada aspiració del poble valencià: la d'expressar-se i comunicar-se en la pròpia llengua». Tot això ho diu expressament la

lleí. De tot això, precisament, se n'ha parlat molt poc.

S'ha parlat molt, per contra, de pressupostos i de problemes de mercat. S'ha dit —per part d'algú molt important— que les pel·lícules o els programes en castellà tindrien més audiència que en valencià, i per tant més ingressos publicitaris. I per tant, que en valencià es perdrien diners. És perfectament possible, vist l'estat de la consciència lingüística dels valencians. Però això és justament una de les coses que la TVV ha d'ajudar a canviar. O limitar-se a la comoditat de ser un negoci audiovisual, a guanyar diners amb una programació fàcil i adaptada a la majoria dels possibles espectadors.

Ara bé, una televisió pública no és un negoci privat. Les seues funcions directes —informar, il·lustrar, entretenir— no poden estar exclusivament sotmeses a les lleis del mercat. I si l'ens públic ha de tenir un dèficit raonable, serà el preu que cal pagar per complir els nobles objectius de la llei. Contribuir a «facilitar la participació de tots els ciutadans en la vida política, econòmica, cultural i social», com la llei mana, no és precisament un objectiu comercial, ni una feina amb què es puguen fer diners. Ni el consell d'adminis-

tració ni el director general tenen com a missió la distribució de dividends. La seua missió és fer una televisió segons els principis de la llei. D'això, i no de cap altra cosa, hauran de ser responsables davant de qui els ha proposat, davant de les Corts i de l'opinió pública.

En aquest país, però, sembla que una cosa són les lleis i una altra la seua aplicació (és prou recordar com no s'ha aplicat sistemàticament la Llei d'Ús i Ensenyament del Valencià). La desconfiança pública està perfectament justificada, i per tant les accions que busquen garanties més sòlides que els preàmbuls legals. Tot allò que no quede ben assegurat i garantit abans, possiblement caldrà lamentar-ho després. □